ÖDETS LEK

ROMAN AF

HERMAN BJURSTEN.

(Forts. från förra numret).

— Jag vet icke, men hon har väl arbetat för mycket, kan jag tro. Hon förlorade sin syn helt hastigt.

— Det var rätt illa, — sade inspektoren knäppande på guitarren. — Hon var en ganska god sommerska. Du får väl då bära hit tyget till mina nattkappor. Hvem fan skall jag nu få att sy dem? Blind! så dumt!

— Herr inspektor, — sade Mauritz med bedjande röst, — min mor kan nu icke arbeta mer för vårt uppehälle och vi skola svälta ihjäl, om ni icke förbarmar er öfver oss.

— Jag? — Inspektorens pannå mulnade. — Hvad kan jag göra för er?

— Ni kan gifva mig arbete här på gården och betala mig en mättlig dagspenning. Jag är ung och stark och skall bjuda till att uppfylla mina åligganden lika väl som någon annan. Vill ni det?

— Hm, — sade inspektoren, — det kunde du väl få, men det är ju synd, att du, som skulle blifva prest, skall slå studierna ur hågen.

— Jag får läsa om aftnarna, — sade Mauritz sorgset — min blinda moders uppehälle går framför allt.

— Nåväl, hvad vill du hafva för arbete?

— Låt mig komma hit tidigt om morgnarne, för att tröska bland drängarne. Sedan kan jag hugga ved, köra timmer ur skogen, eller något annat i samma väg. Af barmhertighet, vägra mig icke detta!

— Du skall få det, — sade inspektoren, som fattat något deltagande för gossen och hans mor, — du skall få det. Men det är sant, hur gammal är du?

— Jag är snart femton år.

— Godt, jag skall gifva dig tjugufyra skillingar om dagen och dessutom skall du få din frukost och middag hvarje arbetsdag. När det börjar skymma, skall du få gå hem till din mor och sköta dina studier. Bättre vilkor har ingen af de öfriga arbetarne, och du måste derför genom flit och ihärdighet söka göra dig förtjänt af min godhet. Jag tycker verkligen synd om dig och din mor.... Emellertid måste en del af det, som du förtjenar, afgå för kojan, i hvilken ni bo. Din mor har förut dels genom sömnad, dels ock genom penningar betalt begagnandet deraf. Då hon nu icke mer kan sy, måste du göra ett dagsverke i veckan utan betalning. För de öfriga fem dagarne får du deremot likvid hvarje lördags afton. Är du fornöjd härmed?

— O ja, tack, tusen tack! — ropade Mauritz glad. — Jag skall då få arbeta för min blinda mor och vedergälla henne all den kärlek, som hon förut visat mig!

— Bra..., bra! men kom ihåg, att du måste vara på logen senast klockan sex om morgnarne. Vi hafva ännu mycken sad otröskad och behöfva derför använda hvarje dag, som Gud ger. Jag lofvar dig dessutom att endast gifva dig renliga arbeten, så att du skall slippa all tjenstgöring i stallet och bränneriet?

— Ni är bra god, herr inspektor. Gud välsigne er!

— Godt, godt! Farväl med dig nu, min gosse. I morgon kan du börja.

— Jag skall vara här i morgon klockan sex .... Men ännu är det en sak, som jag ville bedja er om.....

Mauritz tvekade.

— Säg ut, min gosse, — sade inspektoren. — Hvad vill du?

— Ni har så många roliga böcker, — sade Mauritz. — Skulle ni ej vilja låna mig några, att läsa högt om aftnarne för mamma?

— Alltför gerna, — sade inspektoren i det han steg upp och gick till bokhyllan. — Hvad vill du hafva för slag? Här är "Jacob v. Buchenstein", "Urnan i ensamma dalen" samt "Luftseglaren" af Lafontaine. Men kanske du vill hellre hafva poesier? Jag har sådana också, och det ganska goda, vill jag lofva. Se här en del af Kellgrens skrifter, ett par af Leopolds samt Fredmans epistlar. Men nu vet jag: du får "Bergslottet Dumfries" och "Slottet Kenilworth" af Walter Scott. Din mor skall tycka mycket om dem.

Mauritz tackade, tog böckerna och gick.

— Det är märkvärdigt, — inumlade inspektoren för sig sjelf, — hvad denne gosse är lik min unge husbonde.... Nåná..... man kan icke så noga veta.... Måhända har gamle grefven ..... hm! Det vore i sanning ganska besynnerligt om så vore, och om han, utan att veta det, skulle tröska på brodrens logar för dagspenning.

Inspektorn kastade en blick i spegeln och knöt sin halsduk.

— Det var skada, att hon blifvit blind, — mumlade han. — Hon sydde förträffliga skjortor... Emellertid har man nu gjort en god gerning och tagit det der arma folket under armarne.... Och likväl beskyller man mig för att vara hård och obarmhertig.... Och hvarför?.... Emedan några torparfamiljer, som ej kunnat fullgöra sina præstanda, blifvit bortkörda och ett par käringar dött af hunger här på godset.... Tusan! kan jag mätta alla hungriga käringar och fylla min husbondes torp med sjuka och lytta personer, som ej kunna göra sina dagsverken? Jo fan ock! Kunna de ej arbeta, så få de packa sig bort ....det kan jag icke hjelpa. En annan sak är det med Sterner och hans mor.... Dem vill jag hjelpa, ty först och främst har modren sytt ypperliga skjortor åt mig, och för det andra, så är gossen måhända en bror till grefven, min husbonde, på sidolinien förstås. Deras verkliga förvånande likhet tyckes göra detta troligt.... Nåná —vi få väl se.

Och herr inspektoren började åter spegla sig, under det han gnolade på refrängen till en muntre viska.....

Mauritz tog emellertid vägen åt prestgården och steg in i pastorns studerkammare hvarest han träffade sin lärare inbegripen i ett lifligt samtal med sin son.

Mauritz hade redan för pastorn omtalat den olycka, som träffat hans stackars mor, och den ädle pastorn hade, åtföljd af Oskar, tvenne gånger besökt den blinda modren i hennes hem och, sjelf rörd ända till tårar, sökt intala henne tröst och mod.

— Se så! — sade Mauritz, då han inträdde, — nu har jag varit på Odensvik och gjort mig till drang. Hvad säger ni derom?

— Drang! — utropade pastorn förskräckt, ty Mauritz hade icke nämt något om sin plan att arbeta för dagspenning. — Skulle du blifva drang? Gosse, det får ej ske!

— Och min mor?.... skall hon då af svält?

— Vi sutto just och talade om er, jag och Oskar, — sade pastorn. — Din mor kan visserligen icke sy mera, men spinna kan hon med någon öfning rätt bra, ehuru blind. Vi skola skaffa henne dylikt arbete och dessutom föranstalta om en liten insamling åt henne. Jag skall resa omkring på alla herrgårdarne, der hon varit sömmerska, och skrapa ihop något penningar åt henne. De rika skola med glädje gifva en skärf åt sin fattiga sommerska, då hon råkat i stort bekymmer.

— Nej, nej, — ropade Mauritz häftigt, — vi skola icke lefva af almosor. Det skulle smärta både min mor och mig på det djupaste. Jag skall arbeta några timmar hvarje dag på Odensvik. Om aftnarne då jag har ledigt skall jag läsa och underhålla hvad ni lärt mig..... Måhända återfår min mor snart sin syn.... Tror ni icke att det kan vara möjligt, herr pastor?

— Jo, jo, det tror jag visst, min stackars gosse, — sade pastorn. — Jag har låtit skicka till Karlstad för att hemta en läkare. En af mina pigor är sjuk, och då doktorn ordinerat för henne, skall jag bedja honom följa med till din mor och se på hennes ögon samt säga hvad hon bör iakttaga. Men har du då orubbligt beslutat att arbeta för dagspenning på Odensvik?

— Ja, det finnes icke något annat medel, ty almosor vilja vi ej emottaga, utom i yttersta nöd. Men om aftnarne kommer jag hit ibland och läser för er. Får jag det?

— Ja, min gosse, kom när du vill. Gud vete dock, hur detta skall gå i längden.

— Äh, det blir väl någon råd framdeles.

— Ja, sade pastorn, — du har rätt. Gud hjelper nog dem, som redigt sträfva på jorden.

— Mauritz, — sade Oskar, — i Göteborg finnes en mycket skicklig ögonläkare, som dertill är en mennjskovän och aldrig tager någonting af fattigt folk för sina operationer. Nästa vår skall du taga din blinda mor vid handen och gå till Göteborg. Förut skall du likväl skrifva till mig, så skall jag skaffa er något ställe att bo på samt föra er till doktorn. Tänk hur roligt det skulle bli, om jag finge visa dig Göteborg, Mauritz.

— Ack ja, min snälle Oskar, det skall jag göra! — ropade Mauritz glad. — Jag skall gå med mamma till Göteborg, nästa sommar, och uppsöka dig der..... Gud, om den der ögonläkaren kunde återgifva henne synen!

— Vi skola hoppas det, Mauritz. Han har botat ganska många. Men om du kan, så sök att spara ihop några skilling hvarje dag af din lilla arbetslön, på det att ni måste kunna företaga denna vandring och uppehålla er några dagar i Göteborg, ifall det skulle behöfvas.

— Det skall jag göra! — ropade Mauritz, som vid detta nyväckta hopp tog ett högt skutt af glädje; — jag skyndar hem, för att omtala detta för mamma. Hvad hon skall blifva glad, der hon sitter i sitt mörker.

Och den unge gossen rusade ut, sedan han med ett vänligt nick tagit afsked af pastorn och Oskar.

Fru Sterner invigdes nu i de nya planerna, och för att icke göra Mauritz bedröfvad visade hon ett lifligt deltagande derför. Inom sig kände hon likväl en mask fräta, som hotade att utsläcka hennes liflsljus långt före den tid, då sonen hoppades kunna ledsaga henne till Göteborg. Men hon nämde det ej. Hon log blott sorgligt och klappade honom på kinden.

Följande morgon infann sig Mauritz långt före dager på Odensvik, inställde sig på logen, hvarest drängarne "troskade otta", såsom det heter, och begärde af rättaren att få deltaga i arbetet.

Denne, som var en grofhuggare, stursk öfver sin värdighet såsom rättare, och en despot mot alla som stodo under hans lydno, satte händerna i sidan och gapade med en förvånad min på den stackars gossen.

— Hvad fan, — röt han slutligen, vill den der göken här? Tror du att detta är ett arbete för barn? Äh hut åt helvete!

— Men inspektoren har lofvat mig arbete, — svarade Mauritz fast och bestämdt, — och jag skall derföre tröska, antingen ni vill eller icke.

— Derom har spektorn inte sagt ett ord, — utfor rättaren. — Förrän hans order kommer, ger jag dig icke något arbete.

— Jag får väl vänta då, — sade gossen med orubbligt lugn.

Och han ställde sig utanför logen och såg på huru de andra arbetade. Det var mycket kallt och Maúritz skälfde af köld, men han vågade ej ga in till de öfriga af fruktan för den förgrymmade rättaren, hvilken hotade honom med slagan, hvarje gång han försökte att praktisera sig in på logen.

Ändtligen kom inspektören ner, för att efterse att drängerne gjorde sin skyldighet. Mauritz gick fram till honom, klagade sin nöd och bad om hans beskydd.

— Hvad är detta för slag, Anders Petter? — dundrade inspektoren vredgad till rättaren, som nu helt ödmjukt tog af sig mössan för den mägtigare, — skall du ej låta gossen tröska, då jag gifvit honom lof?

— Visste icke, att spektorn lofvat honom — sade rättaren, valkande sin tuggbuss. — Trodde, att den der unga göken var för klen till arbete.

— Han är tillräckligt stark, — sade inspektören. — Kom ihåg, att du bemöter honom väl, ty han står under mitt beskydd. Gå in på logen, Mauritz, och tag dig en slaga. Rättaren skall anvisa dig plats bland de öfrige.

Och hvisslande melodien till en aria af Friskytten aflägsnade sig inspektören medan Mauritz skyndede in på logen för att genom det anstängande arbetet något uppmjuka sina halfstelnade lemmar.

Hans plats på logen var sålunda betryggad genom inspektorens "beskydd", men han hade tillika ådragit sig den mägtige rättarens hat, och att detta skulle lända honom till men, fick han snart erfara. Anders Petter visade mycken kitslighet mot den stackars gossen. Än tröskade han för fort, än för långsamt, och aldrig var det till lags. De öfriga drängarne följde sin förmans exempel, utskrattade, knuffade och sparkade den unge arbetaren, som det oaktadt ansträngde alla sina krafter för att göra skäl för sin ringa arbetslön.

Så gick det hela dagen. Mauritz som märkte att han blifvit ett mål för sina kamraters förföljelse, skulle helt och hållet förlorat modet, om icke tanken på den blinda modren, för hvars uppehälle han arbetade, upplifvat och styrkt honom till nya ansträngningar.

För öfrigt bibehöll han en temligen stolt och likgiltig min vid alla de förödmjukelser, hvarmed han öfverhopades af de råa drängarne på det grefliga godset. Utan att med ett ord besvara deras stickord och smädelser, fortfor han blott att oafbrutet sköta sin slaga.

Ändtligen blef det afton. Utarbete slutade och drängarne gingo in i drängstugan, medan Mauritz långsamt begaf sig på väg till sin moders koja.

Han var helt modfäld öfver allt det hån, alla de fördömjukelser, han nödgats underkasta sig. Han kände sig så trött, så trött, och han nedsatte sig derför att hvila på en sten vid vägen.

Kölden var skarp, men han kände det icke. Den arme gossen började gråta .... gråta öfver den tunga lott, hvartill fattigdomen nödgade honom.

— O min Gud, den som finge dö! — suftade han. — Här i verlden är dock bara sorg och vedermöda.

I detta ögonblick kände han en tung hand läggas på sin axel och hörde en röst, som frågade:

— Hvarför gråter du stackars gosse?

Ett barndoms minnen vaknade i hans själ. Samma röst hade gjort honom samma fråga några år förut, då han stod gråtande öfver de kringspridda vedpinnarne i skogen.

Han såg upp, och hans öga mötte de välbekanta dragen af detta vilda, hotande ansigte, som tillhörde den i trasor höljde tiggaren, hvilken fordom berättat honom sina lefnadsöden vid mordmonumentet bredvid vägen.

Jakob Kron! — utbrast han ovilkorligen.

— Du känner således igen mig, Mauritz Sterner, — sade Jakob. — Du har icke glömt vårt samtal för fyra år sedan?

— Nej, jag glömmer det aldrig.

— Och har du funnit, eller rättare, har du börjat finna verlden sådan som jag skildrade den? Stackars gosse! din klädsel, dina tårar, allt säger mig det.

— Ja, du hade rätt, — sade Mauritz dystert. — Det finnes ett öde . . .

— Mot hvilket vi skola kämpa, — afbröt Jakob, — men ej med oskuldens och fromhetens vapén, ty dessa vridas oss ur händerna af egoismen, utan med kraftens, med handlingens ..... med brottets, såsom menniskorna kalla det .... Det gifves icke något annat medel.

— Nej, nej, — ropade Mauritz häftigt, — brottslig skall jag aldrig blifva. Min stackars blinda mor skulle då dö af sorg.

— Din mor har blifvit blind?

— Ja, — svarade gossen gråtande.

— Och hvarmed uppehållen Ler nu?

— Jag arbetar för dagspenning på den stora herrgården derborta. Man gifvar mig tjugufyra skilling om dagen.

— Och dina studier?

— Jag har nödgats afbryte dem tills vidare, för att kunna skaffa bröd åt min mor och mig.

Den rödhårige lyfte med ett uttryck af raseri sina händer mot den kalla vinterhimmelen.

— Och de säga, att det finnes en Gud, som beskyddar de fromma, som hjelper dem som redligt sträfva, — utbrast han, stampande i marken .... — Förbannelse öfver denna verld, der allt det goda, det skönaste, det härligaste förqväfvas i sin knoppning och endast lastens svampar frodas, närda af rikedomens safter! Ännu en gång: förbannelse öfver henne!

Jakob tystnade. Hastigt påminde sig Mauritz bernstenshjertat, hvilket han ännu bar vid sitt bröst, och han längtade att höra om det var det samma, som varit i Jakobs ego. Han ryckte derför upp silkessnodden, vid hvilket det var fäst, och vid månens sken, som nu strålade klar från den vintriga himmelen, visade han prydnaden för Jakob, frågande:

— Känner du igen detta?

— Ha, vid ojefvulen! — utbrast Jakob, — min moders testamente! Hur har detta kommit i dina händer?

Mauritz berättade händelsen vid floden samt tillade att han ämnat återställa smycket, om han vetat egarinnans namn och hemvist.

— Han har således hängt detta smycke kring sin dotters hals, — mumlade Jakob, — detta smycke, som han fordom skänkte åt den förförda hustrun, och som han sedan med våld röfvade från sin och hennes son! .... O, det är gräsligt!

— Har du återsett din far sedan ni sist träffades? — frågade Mauritz.

— Ja, jag har återsett honom en gång. Det var föliden julafton. Jag uppsökte honom för att pröfva om ej tiden mildrat hans grymhet. Jag trädde in till honom, trasig och utsvulten. Jag besvor honom, jag bönföll om en bit bröd, om herberge öfver natten . . . . jag bad med en röst, som kunnat beveka en tiger, och han tog och kastade mig utför trapporna likasom gången förut .... Han var sig lik .... och mitt beslut att hämnas stärktes derigenom.

— Ja, — fortfor han mumlande mellan tänderna, — ja, jag skall hämnas, men ännu är han icke mogen ....

— Hvem är då din far? . . hvad heter och hvar bor han?

— Mauritz, — svarade Jakob, — omständigheterna skola måhända i en framtid föra dig tillsammans med denna familj, som visat dig en sådan gränslös otacksamhet. Måhända skall detta sammanträffande ske snarare än du förmodar. Till dess behåll detta bernstenshjerta och förvara det väl. Om jag sade dig min faders namn, skulle du uppsöka honom och återlemna det. Men det vil ljag icke, och derför få du icke veta det.

— Ack, hvarför vill du icke?

— Emedan du i en framtid kan blifva ett redskap för min hand, och detta smycke kan blifva en talisman, som öppnar dig vägen . . . Måhända skall slumpen först om några år föra dig tillsammans med denna förhatliga familj .... min familj, ha, ha! Och då skall du tänka på den förskjutne, den utsparkade sonen, som går hungrig till hvila, under det hans syskon simma i öfverflöd. Göm det derför, ty det är i bättre förvar hos dig, än hos mig.

— Ditt lynne är bittrare .... ditt hat är större nu, än då jag sist såg dig, — anmärkte Mauritz.

— Ja, ty jag har lidt fyra år längre nu än då.

— Och hvaraf har du lefvat under dessa fyra år?

— Vill du veta det, så följ mig, — sade Jakob hastigt, i det han räckte honom handen.

Men en instinktlik känsla af fasa drog sig ynglingen tillbaka. Han tänkte på sin mor och svarade:

— Nej, jag vill icke följa dig. Jag skall gå min egen väg, huru tung och bedröflig den än må vara.

— Väl, så gå den, tills du tröttnar, svarade den rödhårige. — Ännu en gång skola vi råkas. Farväl!

Han aflägsnade sig, och uppfyld af underliga tankar fortsatte Mauritz vägen till sitt hem.

Den blinda satt och spann — i mörkret. Hon öfvade sig med detta arbeta, för att fördrifva de långsamma timmarne, under hvilka hon var ensam.

— Är det du, Mauritz? — frågade hon, då han indträdde.

— Ja, mamma, — svarade gossen med tvungen munterhet, — jag kommer från herrgården, der jag arbetat rätt dugtigt för dig, det vill jag lofva.

— Stackars min Mauritz! — suckade modren. — Du är väl bra trött?

— Äh nej! Nu skall jag tända ljus och läsa hela aftonen medan du spinner, mamma. Det skall just blifva en vederqvickelse efter dagens mödor.

Gossen tände upp ljus, framtog sina böcker och läste flitigt flera timmar, utan uppehåll.

Emellertid spann den blinda utan att säga ett ord.

Detta skall gå mycket bra, mamma — sade Mauritz slutligen, hopläggande sina böcker. — Jag skall under vinterqvällarne kunna underhålla hvad jag lärt, och till våren skola vi gå till Göteborg, och du skall återfå din syn och kunna försörja dig som förr genom handarbete, och jag skall åter få egna mig åt mina studier som förut. Du skall få se, att det går bra.

— Gud gifve det, min älskade! — sade fru Sterner. — Men jag har nu blifvit dig till en börda, Mauritz.

— O, tala icke så — ropade gossen ifrigt. — Har du icke offrat dina krafter för min skull? .... Har du icke lidit och arbetat för mig? .... Och är jag icke skyldig att vedergälla dig all denna kärlek?

— Mauritz! — sade fru Sterner, — jag har gått till doms med dig i dag och funnit, att jag måhända handlar orätt emot dig, då jag, för att slippa att lefva af andras barmhertighet, låter dig arbeta bland drängerna på Odensvik .... Kanhända är det blott ett dåraktigt högmod, som ledt mig .... Den gode pastor Bergholm hade erbjudit att skaffa oss något understöd genom en insamling på herrgårdarne, ifall vi så önska. Vi hafva båda två afslagit det, men vi hafva utan tvifvel handlat orätt deruti.

— Nej, nej, — ropade Mauritz ifrigt, — låt mig få fortsätta att arbeta, åtminstone öfver vintern. Blir det icke någon annan råd, så kunna vi ju anlita detta medel framdeles. Det är ju ingen skam att med ärligt arbete forsörja sig. Hvarför skulle jag icke arbeta som så många fattiga få göra?

— Men ... — återtog fru Sterner.

— Inga men, min dyra mor! — afbröt Mauritz lifligt. — Du måste låta mig få råda i denna sak. Jag älskar dock dig högre än allt annat. Och du skall icke behöfva lefva af almosor, så länge jag har krafter att arbeta för dig.

Det blef dervid. Fru Sterner gjorde ej några vidare invändningar, särdeles som hon hörde, att sonen med glädje arbetade för henne.

Och dagarne försvunno. De kringboende herrskaperna skickade den blinde sömmerskan fullt upp med lin att spinna, och snart hade den dagliga öfningen gjort, att hon spann lika bra, som om hon haft sin syn i behåll.

Mauritz fortsatte sitt tunga och mödosamma arbeta på Odensvik. Vanan och de genom kroppsrörelsen växande krafterna gjorde det dock småningom lättare än det varit i början, särdeles som rättaren och drängarne slutligen lemnade honom i fred, då de märkte, att han ingenting svarade på deras förolämpningar utan fördrog allt med tålamod. Detta tålamod afväpnade dem och desutom fruktade de den allsmägtige inspektoren, hos hvilken Mauritz dagligen steg i gunst.

(Forts).

Hufvudet

Så skadat att jag var nära på galen.

Kunde ej sofva - kunde knappast ligga ner.

Dr. Miles' Nervine kurerade mig fullkomligt.

"För ett år sedan led jag af en mycket svår nervös magåkomma. Jag var rädd för allting, kunde ej tåla att höra sång eller musik och att läsa eller höra talas om ett dödsfall höll nära på att döda mig. Jag kunde ej sofva och knappast ligga och bakelen af mitt hufvud värkte så, att jag trodde jag skulle blifva galen. Min skuldror gjorde ondt och vid minsta anledning fick jag ett anfall af nervositet. Ibland kändes det som om jag kade en klump i halsen och min mun var så torr, att jag knappast kunde tala. Jag var alldeles förtvifled ända tills jag började taga Dr. Miles' Restorative Nervine. Jag har tagit inalles tolf flaskor samt anser mig vara alldeles kurerad. Min läkare har sedan anmärkt hur frisk jag såg ut samt sade, han önskade sig kunna säga att det var hans medicin som hjälpt mig. Han sade att det var Dr. Miles Nervine. Vi äro aldrig utan Anti-Pain Pills och anser Edra medicinar utmärkta att hafva i hemmet. Jag kan ej nog berömma Nervine, ty utom att det kurerade mig, kurerade det äfven min dotter, som lidit af danssjuka och måste stanna hemma från skolan i åtta månader. Hon blef alldeles kurerad af åtta flaskor. Hon mår nu utmärkt bra och går till skolan hvarje dag. Vi önska tacka Er för Er godhet samt skola ärligt uppbära att lofsjunga Dr. Miles' Restorative Nervine." Mrs. C. E. Ring, Lima, O.

Alla apotekare sälja och garantera första flaskan Dr. Miles' Remedies. Sänd efter fri bok om nervösa och hjärtsjukdomar. Adress, Dr. Miles Medical Co., Elkhart, Ind.

Oerhördt goda vilkor för agenter som önska sälja sven. ska böcker. Goda förtjenster för både kvinnor och män. Skrifvidag om närmare upplysningar till C. RASMUSSEN PUBL. CO., TABLEGADE 18 i 720-724 So. 4:h St., Minneapolis, Minn. Vår illustr. kalender fritt till hvarje agent.

Fritt till Damer Toalett Hemligheter.

Till en och hvar af denna tidnings läsare sända vi, absolut fritt, en intressant bok af stort värde och som särskild upp muntran en ask

Paxtine Toilet Antiseptic.

Send inga pengar—endast namn och adress, tydligt skrifvet på ett brefkort. Adressera, THE R. PAXTON COMPANY, 44 Pope Building, Boston, Mass.

Svenskt Romanbibliotek PROFHÄFTE FRITT!

utkommer häftesvis två gånger i månaden. Hvarje häfte innehåller 64 sidor och är vackert tryckt å fint papper. De utkomna häftena innehålla:

MARIA SOPHIE SCHWARTZ berömda romaner—

Mannen af Börd och Kvinnan af Folket, 550 sidor, samt

Arbetet adlar Mannen, 620 sidor.

Ödets Lek, af HERMAN BJURSTEN.

Denna roman är en af de mest anlända som finnes på svenska språket och har utkommit i utsliga upplagor, hvilket är en säker borgen för att ej läses med förkärlek.

Nya subskribenter få de hittills utkomna häftena till betydligt nedsatt pris. **Skrif efter profhäfte, 64 sidor, som sändes fritt.**

AGENTER ÖNSKAS

C. RASMUSSEN PUBL. CO.

—ETABLERAD 1874—

720-724 So. 4th St., Minneapolis, Minn.

VYKORT

Vi hafva det största lager här i Amerika af importerade **vykort** från Sverige äfvensom **jul- och nyårskort** m. m. Om Ni vill visa Edra vänner en vacker uppmärksamhet så skicka dem ett af dessa kort.

12 kort skickas portofritt för	25C
25 kort skickas portofritt för	50C
50 kort skickas portofritt för	$1.00
12 fint utstyrda Jul- och Nyårskort för	30C
25 fint utstyrda Jul- och Nyårskort för	60C
50 fint utstyrda Jul- och Nyårskort för	$1.10

HVAR och en som köper för $1.00, får gratis vår Annotationsbok prydligt inbunden i fickformat med Almanak för 1906, samt fullständig Atlas öfver Förenta Staterna m. m. God förtjenst! att sälja dessa moderna och mycket efterfrågade vykort. Skriftefter pris på större partier och sänd 25c i frimärken för en profsamling af 12 kort. Begär samtidigt vår bokkatalog och upplysning om våra speciella tillbud för agenter.

C. RASMUSSEN PUB. CO.

720-24 So. 4th St., Minneapolis, Minn.

KOSTAR INTET

Endast litet arbete, under Er fritid, för att erhålla ett anvggt bibliotek till $10. Ni väljer sjelf de böcker Ni önskar. Ett brefkort till oss är tillräckligt för att bringa Er alla nödiga upplysningar.

C. RASMUSSEN PUBL. CO.,

724 So. 4th St., Dept. 100 Minneapolis, Minn.

30 DAGAR

gäller detta allenastående tillbud.

Dag- och Annotationsbok

vackert inbunden i fickformat,

med Almanak för 1906, samt fullständig Atlas öfver Förenta Staterna och dess besittningar, i allt 9 väl utförda kartor, sista folkräkningen, upplysning om postförsändelser, månskiften, mynt, mått och vigt m. m.

Ett vackert häfte

af Svensk Familj Journal, 208 sidor, lika med 800 boksidor, med vackra illustrationer, innehållande öfver 100 mindre noveller, berättelser, dikter af de förnämsta svenska författarne.

Ett års subskription

å Svensk Familj Journal. Hvarje nummer innehåller från 16 till 20 sidor med korta intressanta berättelser och dikter samt utmärkta illustrationer. Hvarje nummer bildar ett vackert komplett häfte.

Allt detta, en oumbärlig handbok för hvarje dag i året, en mängd af utmärkt lektyr, en journal, som i ord och bild bringar hälsning och minnen från gamla landet, sändes **portofritt** vid emottagandet af **50c** i money order eller frimärken.

Klipp ut denna annons och skicka denna emma jemte 50c. Skrif samtidigt om vår katalog och liberala anbud till agenter.

C. RASMUSSEN PUB. CO.

720-24 So. 4th St., Minneapolis, Minn.